

**EIB-ova
SAVJETODAVNA
PODRŠKA
PROJEKTIMA – SPP
POTICANJE ULAGANJA JAVNOG SEKTORA**

STUDIJE SLUČAJA

Europska
investicijska
banka

banca EIB-a

ČIŠĆA VODA U BUGARSKOJ

U Bugarskoj se na svaku litru vode koja uđe u sustav vodoopskrbe, više od polovice te količine često „izgubi“ prije nego što stigne do krajnjeg korisnika. K tomu, nakon što ode u odvod, voda se često ispušta nepročišćena. Trenutačno je samo 75 % stanovništva priključeno na sustav odvodnje, dok ga tek 57 % ima pristup uređaju za pročišćavanje otpadnih voda.

Radi poboljšanja opisanog stanja, EIB i bugarsko upravljačko tijelo za zaštitu okoliša potpisali su ugovor o savjetodavnoj podršci. Naš savjetodavni tim nastoji potaknuti pokretanje projekata u sektoru vodnog gospodarstva u ukupnoj vrijednosti od milijardu eura. Gotovo 1,5 milijuna ljudi uživat će koristi unaprijeđenih usluga pročišćavanja otpadnih voda, dok će se kvaliteta vodoopskrbe popraviti za 220 000 stanovnika Bugarske.

EIB će pružiti tehničku pomoć vrijednu 4,9 milijuna eura radi praćenja provedbe projekta i pomoći u rješavanju provedbenih pitanja tijekom petogodišnjeg razdoblja. Podrška EIB-a usredotočit će se na 16 novoosnovanih vodnokomunalnih poduzeća koja pokrivaju gotovo cijelu zemlju. Naša je zadaća obavljati redovne obilaske projektnih lokacija, analizirati status projekata i rezultate rada jedinica za provedbu projekata, ukazati na probleme i rizike i pomoći u njihovom rješavanju.

KLIMATSKI NEŠKODLJIVO PUTOVANJE SREDNJOM I ISTOČNOM EUROPOM

Uvrijeme kada je mobilnost ljudi i robe dosegla najvišu točku u povijesti, naš svijet ušao je u novo doba klimatske nesigurnosti. U tom smislu svatko od nas ponaosob snosi određenu odgovornost i trebao bi ostavljati što manji ugljični otisak na okoliš.

Jeste li se ikada zapitali koji su to okolišno najprihvatljiviji načini putovanja? Putovanje električnim vlakovima zauzelo je treće mjesto nakon hodanja i vožnje biciklom, ostavljajući daleko za sobom vožnju automobilom i let avionom.

Rumunjska raspolaže jednom od najvećih željezničkih mreža u Europskoj uniji, no potrebno ju je obnoviti. Prosječna brzina putovanja vlakom u Rumunjskoj iznosi između 45 i 50 km/h, što ne predstavlja niti polovicu europskog prosjeka. Zapravo, na pojedinim prometnim pravcima trajanje putovanja usporedivo je s onim iz 1930-ih godina.

Modernizacija pruge na dionici „Simeria-km 614“, dijelu rajnsko-dunavskog željezničkog koridora mreže TENT-T.

Modernizacija 144 km pruge u zapadnoj Rumunjskoj, koja je dio rajnsko-dunavskog koridora, najveći je projekt prometne infrastrukture koji u posljednjih 30 godina provodi rumunjska vlada i čija vrijednost iznosi više od 2 milijarde eura. Pored složenih tehničkih pitanja u sklopu takvog projekta, rumunjska vlada bila je suočena i sa zahtjevnom provedbom jednog takvog ugovora, ali i osiguranjem financiranja.

Rumunjske vlasti isprva su imale poteškoća s osiguravanjem financiranja EU-a jer ga je Europska komisija uvjetovala doradom projekta kako bi zadovoljio sve zahtjeve za financiranje, koji su između ostalog uključivali ocjenu klimatskog rizika i ranjivosti. Uz pomoć EIB-ovih stručnjaka iz inicijative SPP-a, studija izvedivosti uspješno je doradena kako bi se ispunili svi navedeni zahtjevi, tako da je Europska komisija 2017. godine odobrila financiranje EU-a u iznosu od 2 milijarde eura. EIB sufinancira projekt i okvirnim zajmom za cjelokupni rumunjski Operativni program za veliku infrastrukturu.

EIB-ov SPP nastavit će pružati podršku rumunjskim vlastima u rješavanju provedbenih pitanja sve do samog završetka projekta.

Jednom kada projekt bude dovršen, putnički vlakovi vozit će maksimalnom brzinom od 160 km/h, a teretni vlakovi i do 120 km/h. Na moderniziranoj dionici željezničke pruge primjenjivat će se i poseban sustav upravljanja prometom, s pomoću kojeg se povećava sigurnost.

Provedba projekta ne samo da će povećati sigurnost i udobnost i skratiti putovanje za putnike, već će imati i značajan utjecaj na okoliš kroz smanjenje emisija CO₂ za predviđenih 1,5 milijuna tona tijekom 30-godišnjeg očekivanog životnog vijeka projekta.

MODERNIZACIJA TOPLINSKIH SUSTAVA U RUMUNJSKIM GRADOVIMA

Kada ujutro otvore svoje slavine, brojni Rumunji katkada i po desetak minuta moraju čekati na toplu vodu. Takva niska razina usluge posljedica je zastarjelih mreža i nezadovoljavajuće infrastrukture. Prije samo trideset godina, čak 315 rumunjskih gradova imalo je vlastite mreže centraliziranih toplinskih sustava, dok ih je u 2015. preostalo tek 61, uglavnom u većim gradovima. K tomu, više od 80 % potrošača daje prednost pojedinačnim sustavima grijanja na plin u odnosu na centralizirane toplinske sustave.

Pilot projekt

EIB surađuje s lokalnim vlastima u gradovima Oradei, Focsaniu i Bacău na razvoju poslovnih strategija za centralizirane toplinske sustave i na poticanju (re)aktivacije priključaka na sustav kako bi se poboljšala njegova učinkovitost. Podržana su i pametna rješenja kao što su sustavi za nadzor i prikupljanje podataka (eng. kratica SCADA), inovativne tehnologije poput toplinskih crpki na razini pojedinih četvrti i geotermalna energija. K tome, spregom centraliziranih i decentraliziranih toplinskih sustava poboljšava se učinkovitost te se u konačnici doprinosi i niskougličnom gospodarstvu, otpornom na klimatske promjene. Projekt će poslužiti kao model za slične projekte koji bi se trebali financirati iz rumunjskog Operativnog programa za veliku infrastrukturu.

UPRAVLJANJE RIZICIMA OD KATASTROFA PRIPOMAŽE SPAŠAVANJU ŽIVOTA

Prema Ugovoru o uslugama pružanja savjetodavne podrške projektima, sklopljenom s rumunjskim Ministarstvom europskih fondova, EIB je upravo dovršio savjetodavni angažman na projektu vrijednom 678 milijuna eura, kojim će se ojačati sveopća pripravnost za katastrofe u Rumunjskoj.

Elementarne nepogode predstavljaju velik izazov svim zemljama EU-a, no Rumunjska se posebno ističe po svojoj ranjivosti. Rizici od potresa i poplava među najvećima su u Europi. Zbog klimatskih promjena, poplave i suše postaju sve češća pojava u ruralnim područjima. Dobra vijest je ta da se može učiniti zaista mnogo kako bi se spriječilo i umanjilo posljedice takvih katastrofa.

Uz EIB-ovu pomoć, Rumunjska pojačava svoju spremnost u pogledu rizika od katastrofa. Rumunjske vlasti surađuju s EIB-ovim timom za savjetodavnu podršku projektima na izradi projektne prijave za ulaganja u vrijednosti od 678 milijuna eura, namijenjenih neophodnoj opremi i centrima za obuku. Ulaganja sufinancira Europska komisija i trebala bi biti dovršena do 2023. kako bi se osiguralo da hitne službe još brže stižu do pogođenih mjesta te da djeluju još učinkovitije. Primjerice, opremanje rumunjskih vatrogasnih postrojbi suvremenom opremom smanjit će vrijeme dolaska na pogođena mjesta za 10 % ili više (ovisno o vrsti intervencije). To se možda čini razmjerno malim napretkom, no kada se radi o katastrofama, važna je svaka sekunda. To će rezultirati smanjenjem od 144 smrtna slučaja godišnje, uglavnom zahvaljujući bržem odgovoru u slučaju požara, prometnih nezgoda i unaprjeđenim aktivnostima potrage i spašavanja.

Jednom kada projekt bude dovršen, vatrogasci i stručni spasilački timovi raspolagat će novom opremom za intervencije na kopnu, u zraku i na moru, četirima centrima za obuku i nacionalnim centrom za koordinaciju u slučaju katastrofa.

REGIONALNE BOLNICE ZA HITNU MEDICINSKU POMOĆ

Imate li povjerenja u javne bolnice u svojoj zemlji? Prema rezultatima ankete provedene u Rumunjskoj početkom 2020. godine, 60 % ispitanika na ovo je pitanje odgovorilo niječno. Među glavnim razlozima za zabrinutost građani Rumunjske istaknuli su staru infrastrukturu sa zastarjelom opremom, raspršenost usluga na većem broju lokacija, neodgovarajuće financiranje zdravstva i medicinsko osoblje koje napušta zemlju u potrazi za boljim primanjima. U 2018. Rumunjska se našla na začelju ljestvice Euro Health Consumer Index.

EIB podržava zdravstveni sektor u gradovima Iași, Cluj i Craiovi

Posljednjih godina Rumunjska je poduzela brojne korake kako bi poboljšala opisano stanje. Jedan od važnijih u tom smislu bila je odluka o izgradnji regionalnih bolnica za hitnu medicinsku skrb u tri velika grada: Iași, Cluj i Craiovi. Uz skromna ulaganja u obnovu infrastrukture, tri planirana nova objekta prijeko su potrebna. Nove bolnice bit će strateški raspoređene tako da pokriju što šira područja, nude integrirane medicinske usluge, ali i visokospecijaliziranu skrb pacijentima u svakoj od tih regija.

Na temelju Ugovora o uslugama pružanja savjetodavne podrške projektima, potpisanog 2019. godine, EIB će pružati tehničku pomoć Ministarstvu zdravstva radi podrške prilikom izgradnje tri regionalne bolnice. Procijenjeni iznos troškova projektnih ulaganja iznosi 1,6 milijardi eura.

Tijekom sljedeća 52 mjeseca, EIB će pružati savjete o brojnim tehničkim pitanjima, poput pregleda nacрта, pripreme natječajne dokumentacije za projektiranje i izgradnju, gradnje, vođenja bolnica, upravljanja bolničkim objektima i slično. SPP-ov tim usko će surađivati i s timom za provedbu projekata pri Ministarstvu zdravstva kako bi ojačao njegove kapacitete za bavljenje složenim projektima.

Jednom kada navedene tri bolnice budu stavljene u funkciju, rumunjski pacijenti dobivat će dugo očekivane i visokokvalitetne medicinske usluge u svojoj regiji. To će pripomoći jačanju povjerenja javnosti u učinkovitiji i pouzdaniji zdravstveni sustav.

© **Europska investicijska banka, 2020.**

98-100, boulevard Konrad Adenauer

L-2950 Luxembourg 3

+352 437 91

www.eib.org

twitter.com/EIB

facebook.com/EuropeanInvestmentBank

youtube.com/EIBtheEUBank